

TRENČIANSKY SAMOSPRÁVNÝ KRAJ

Informácia o výsledkoch mimoriadnej kontroly vykonanej v NsP Prievidza so sídlom v Bojniciach.

Mimoriadna kontrola v organizácii Nemocnica s poliklinikou Prievidza so sídlom v Bojniciach, Nemocničná 2, 972 01 Bojnice (ďalej ako „NsP Prievidza“) bola vykonaná na základe uznesenia Zastupiteľstva Trenčianskeho samosprávneho kraja č. 686/2021 prijatého na zasadnutí Zastupiteľstva TSK dňa 10.05.2021 na základe poslaneckého návrhu.

Cieľom kontroly bolo zistiť stav dodržiavania všeobecne záväzných právnych noriem a predpisov, interných predpisov v oblastiach:

- hospodárenie NsP Prievidza so sídlom v Bojniciach za obdobie rokov 2018, 2019, 2020, do 31.03.2021 a kontrola procesov verejného obstarávania za toto obdobie so zameraním na dodržiavanie Zákona o verejnom obstarávaní a interných smerníc VÚC TSK
- kontrola účtovných operácií za obdobie rokov 2018, 2019, 2020, do 30.04.2021
- kontrola spôsobu nakladania a správy majetku VÚC TSK zvereného do správy NsP Prievidza so sídlom v Bojniciach za obdobie rokov 2015-2020
- kontrola dodržiavania organizačnej štruktúry NsP Prievidza so sídlom v Bojniciach, schválenej predsedom VÚC TSK, ako aj platného organizačného poriadku NsP Prievidza so sídlom v Bojniciach (porovnanie s pracovným zaradením jednotlivých zamestnancov podľa organizačnej štruktúry, so skutočným stavom),

Pri kontrole bola využitá najmä metóda preskúmania dokladov a dokumentov. Pred začatím samotného výkonu kontroly bola vykonaná riziková analýza na základe predložených podkladov (hlavné účtovné knihy, knihy faktúr, plány verejného obstarávania a pod.). Pre výber vzorky boli použité neštatistické metódy, profesionálny úsudok kontrolórov so zohľadnením významnosti hodnoty jednotlivých položiek. Pre kontrolu hospodárenia boli vybrané najmä investičné faktúry za kontrolované obdobie, ďalej neinvestičné faktúry od 30 najväčších dodávateľov. Ďalej boli skontrolované inventarizácie majetku, záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov za kontrolované obdobie. V oblasti verejného obstarávania bola preverená najmä dokumentácia súvisiaca s niektorými investičnými faktúrami, kde bolo verejné obstarávanie zabezpečované zamestnancami nemocnice. Pre kontrolu hospodárenia boli vybrané ukazovatele, ktoré predstavujú najväčšie nákladové položky pri hospodárení nemocnice.

NsP Bojnice je príspevková organizácia s právnou subjektivitou, ktorej zriaďovateľom je Trenčiansky samosprávny kraj. V súčasnosti poskytuje NsP Bojnice zdravotnú starostlivosť pre spádovú oblasť približne 200 tisíc obyvateľov. Nemocnica poskytuje ústavnú zdravotnú starostlivosť, zdravotnú starostlivosť v ambulanciách, formou jednodňovej zdravotnej starostlivosti, v špecializovaných stacionároch a tiež zabezpečuje ústavnú pohotovostnú službu. Ústavnú zdravotnú starostlivosť poskytuje na 17 lôžkových oddeleniach, 6 jednotkách intenzívnej starostlivosti a prevádzkuje tiež urgentný príjem 1. typu. Nemocnica má v súčasnosti cca 1.000 zamestnancov, s čerpaním výdavkov cca 24-29 mil. € ročne, financie sú využívané na bežné, aj na kapitálové výdavky. Organizácia má povolenie vykonávať podnikateľskú činnosť.

Kontrola hospodárenia a nakladania s majetkom bola zameraná na hospodárenie organizácie v oblasti vykazovaných nákladov a výnosov za hlavnú aj podnikateľskú činnosť. Analýza nákladov a výnosov pri vybraných ukazovateľoch bola založená na princípe významnosti nákladov a výnosov, pričom boli vybrané najvýznamnejšie položky. Najvýznamnejšou položkou na strane nákladov sú osobné náklady, najvýznamnejšou položkou na strane výnosov sú výnosy zo zdravotných poisťovní.

Hospodársky výsledok počas kontrolovaného obdobia kolísal od hospodárskej straty v rokoch 2017 a 2018, ktorá sa však medziročne znížila (z 4,260 mil. € na 2,880 mil. €), avšak hospodársky výsledok nemocnice v rokoch 2019 a 2020 predstavoval zisk, k čomu došlo zrejme aj vplyvom oddlženia. Mandátna zmluva na zabezpečenie oddlženia č. 75/2018 bola uzatvorená 12.04.2018.

TRENČIANSKY SAMOSPRÁVNÝ KRAJ

Výrazné výkyvy v jednotlivých kontrolovaných ukazovateľoch hospodárenia organizácie boli zistené v oblasti odpadového hospodárstva (náklady na odpady narástli od 3. kvartálu 2019), oblasť osobných nákladov vykazuje mierne stúpajúcu tendenciu v súvislosti so zvyšovaním inflácie, valorizáciami plátov zamestnancov a pod.. Ako jedno z opatrení na zabezpečenie ekonomickej konsolidácie nemocnice si organizácia stanovila zrušenie externej upratovacej služby a zabezpečenie upratovania priestorov nemocnice vlastnými silami. Z analýzy nákladov na nákladovom stredisku upratovanie vyplýva, že toto opatrenie sa plní, osobné náklady na zamestnancov zabezpečujúcich upratovanie v nemocnici sú nižšie ako boli náklady na externú upratovaciu službu. Náklady poklesli aj za pranie nemocničnej bielizne po zrušení zmluvy so súkromnou spoločnosťou a zabezpečením prania prostredníctvom Nemocnice s poliklinikou Považská Bystrica. V oblasti nákladov došlo k poklesu nákladov na právne služby od začiatku roku 2019. Ostatné nákladové položky majú približne vyrovnaný trend.

Najväčšou položkou medzi výnosmi sú výnosy zo zdravotných poisťovní, ktoré majú stúpajúci trend.

Kontrolou dokladov boli zistené viaceré porušenia všeobecne záväzných právnych predpisov, smerníc, vnútorných noriem. V oblasti účtovníctva organizácia neúčtovala o prijatých liekoch (vakcínach) a ani o ich výdaji (pri použití, resp. distribúcii do iných nemocníc). Neboli tvorené opravné položky k nevyužívanému majetku evidovanému na účte 021 – Stavby, ani k nedokončeným investíciám vedeným na účte 042 – Obstaranie Dlhodobého hmotného majetku; neplnila svoje záväzky voči dodávateľom a voči orgánom štátnej a verejnej správy, z čoho okrem iného vzniklo niekoľko súdnych sporov. Nemocnica je povinná z opatrnosti tvoriť rezervu pre prípad, že aktívne súdne spory budú v budúcnosti neúspešne ukončené a nemocnica bude rozsudkom súdu zaviazaná záväzok uhradiť. V roku 2019 bola vytvorená rezerva vo výške cca. 1,950 mil. € ktorá však bola v roku 2020 rozpustená bez dôvodu a bez súvzťažnosti s položkami, ku ktorým bola vytvorená. Takýmto konaním došlo k nepresnému vykazovaniu hospodárskeho výsledku za roky 2019 a 2020, čím boli porušené ustanovenia zákona o účtovníctve týkajúce sa správnosti, úplnosti, preukázateľnosti a zrozumiteľnosti účtovníctva. Porušenie zákona o účtovníctve bolo zistené aj pri zaradovaní softvéru do evidencie majetku a to v neskorom odpisovaní zaradeného technického zhodnotenia a v nesprávnom zaúčtovaní nadobudnutého majetku, príp. služieb.

Zamestnanci menovaní do čiastkových inventarizačných komisií nesprávne vykonali inventarizáciu tým, že neskontrolovali skutočný stav s účtovným stavom v majetkovej evidencii na účte 021 Stavby (rozdiel medzi skutočným a účtovným stavom predstavoval 0,80 €) a rovnako ani na účte 042 Obstaranie DHM.

Novonadobudnutý majetok v nemocnici nie je zaradovaný dňom nadobudnutia, ale až k poslednému dňu mesiaca, v ktorom došlo k nadobudnutiu majetku, pri zaradovaní majetku do evidencie chýbajú podpisy, dátumy pri prevzatí do užívania, pri nadobúdaní majetku na základe darovacích zmlúv pri dokumentácii chýbajú doklady k oceneniu majetku reálnou hodnotou.

Kontrolou bolo zistené časté porušenie ust. § 8 ods. 1 zákona o účtovníctve, z čoho vyplýva, že účtovníctvo nemocnice nie je zrozumiteľné, preukázateľné a v konečnom dôsledku ani overiteľné.

V oblasti verejného obstarávania v niektorých prípadoch organizácia nepostupovala v súlade s aktuálnou platnou smernicou o verejnom obstarávaní, kedy vykonala verejné obstarávanie formou cenového prieskumu, avšak bez súhlasu zriaďovateľa, keď bol súhlas podľa ustanovení smernice vyžadovaný. V prípade upratovacích služieb organizácia vystavovala objednávky a hradila faktúry za upratovanie bez platne uzatvorenej zmluvy (v „medziobdobí“ medzi dvoma uzatvorenými zmluvami) v období 01.08.2018 – 31.01.2019 a v období od 01.02.2019 do 30.04.2019 na základe Zmluvy o poskytovaní služieb zo dňa 07.01.2019, ktorá nebola výsledkom verejného obstarávania.

Pri uzatváraní zmlúv a pri nakladaní s majetkom v správe nemocnica nepostupovala v súlade s platnými Zásadami hospodárenia s majetkom TSK tým, že prenechala nehnuteľný majetok v správe nemocnice do bezodplatného užívania fyzickej osobe bez schválenia Zastupiteľstvom TSK, predmetná zmluva následne ani nebola zverejnená v zmysle zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám. Tento nedostatok bol zistený pri viacerých uzatvorených zmluvách, rovnako bolo zistené aj nesprávne zverejňovanie objednávok a faktúr na webstránke nemocnice.

TRENČIANSKY SAMOSPRÁVNÝ KRAJ

V oblasti finančnej kontroly bolo zistené, že Smernica o finančnom riadení a finančnej kontrole nie je v súlade s platným znením zákona č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite, pretože neobsahuje mená, pracovné pozície a podpisové vzory zamestnancov a vedúcich zamestnancov zodpovedných za vykonávanie finančnej kontroly. Z uvedeného vyplýva následne aj veľmi formálne vykonávanie finančnej kontroly na dokladoch (objednávkach, faktúrach, dodávateľských zmluvách, pracovných zmluvách a pod.), kedy bolo zistené, že na predmetných dokladoch podpis zamestnanca chýbal, alebo vzhľadom k absencii mien a podpisových vzorov v smernici nebolo možné skontrolovať, či osoba, ktorá doklad v časti finančnej kontroly podpísala je zodpovedná a oprávnená vykonať finančnú kontrolu v danej oblasti.

V roku 2019 bol nárast počtu nezdravotníckych pracovníkov spôsobený zavedením vlastnej upratovacej služby, v roku 2020 bol nárast hlavne na pozíciách sestry a pomocný pracovník v zdravotníctve. Bol to dôsledok pandemickej situácie, nakoľko časť stredného zdravotného personálu bola dlhodobo práceneschopná, musela sa zabezpečiť jeho náhrada, aby nebola ohrozená starostlivosť o pacientov. Takisto sa rozšíril počet farmaceutov z dôvodu spustenia nemocničnej lekárne. Personálna oblasť vykazuje znaky netransparentnosti. Medzi kontrolovanými osobnými zložkami zamestnancov boli osobné spisy, v ktorých chýbali doklady – najmä pracovná náplň zamestnanca, príp. popis pracovných činností, ktorý mal byť v zmysle uzatvorených pracovných zmlúv súčasťou týchto pracovných zmlúv.

Kontrolná skupina sa venovala aj zriadeniu a fungovaniu takzvaného „malého vakcinačného centra“ – na základe príkazu Ministerstva zdravotníctva SR bola NsP Prievidza určená ako jeden zo subjektov hospodárskej mobilizácie, ktorý mal zabezpečiť vykonávanie opatrení hospodárskej mobilizácie v súlade s Národnou stratégiou očkovania proti ochoreniu COVID-19 v podmienkach Slovenskej republiky. K zriadeniu vakcinačného strediska nebol predložený žiadny interný riadiaci akt (napr. rozhodnutie, príkaz štatutára), zriadenie a fungovanie vyplynulo len z pracovných porád vedenia nemocnice. V nemocnici v súvislosti so zriadením vakcinačného centra nedošlo k zmene organizačného poriadku ani organizačnej štruktúry. V tomto smere došlo k porušeniu vlastnej organizačnej štruktúry, kedy boli obsadzované pozície „vedúci vakcinačného centra“, príp. „vedúcej sestry strediska pre vakcináciu“, ktoré však v organizačnej štruktúre vytvorené neboli.

Zastupiteľstvo Trenčianskeho samosprávneho kraja so sídlom v Trenčíne na svojom riadnom zasadnutí dňa 25.03.2019 uznesením č. 247/2019 na základe poslaneckého návrhu, uložilo Ing. Vladimírovi Vidovi ako novo vymenovanému riaditeľovi nemocnice predložiť na júlové riadne rokovanie Zastupiteľstva TSK Plán ekonomickej konsolidácie, zabezpečenia zdravotnej starostlivosti a rozvoja Nemocnice s poliklinikou Prievidza so sídlom v Bojniciach pre obdobie 2019 – 2022. Plán ekonomickej konsolidácie bol prezentovaný na zasadnutí Zastupiteľstva TSK v júli 2019. Z navrhovaných opatrení na ekonomickú stabilizáciu NsP Prievidza sa k obdobiu vykonávania kontroly podarilo splniť celkom 5 opatrení (spustenie nových operačných sál, zriadenie verejnej lekárne, zabezpečenie upratovania vlastnými zamestnancami, zabezpečenie prania bielizne nemocnice pracovníčkou NsP Považská Bystrica a zmena spôsobu likvidácie nebezpečného nemocničného odpadu – prechod na externého dodávateľa), ostatné opatrenia aj so zohľadnením skutočnosti, že pandémie ochorenia COVID-19 ovplyvnila mnohé procesy prebiehajúce v nemocnici neboli splnené, alebo sa nachádzajú v počiatočnom štádiu ich realizácie.

Návrh správy bol s riaditeľom nemocnice prerokovaný dňa 24.08.2021, bol stanovený termín na podanie prípadných odôvodnených, opodstatnených a zdokladovaných námietok do 03.09.2021.

Organizácia na základe kontrolných zistení bude povinná prijať opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov a na zabránenie ich opakovaniu do 08.09.2021.

PREDKLADÁ :
Mgr. Ladislav Tóth, PhD.
útvár hlavného kontrolóra TSK

SCHVÁLIL :
Ing. Pavol Zigo
hlavný kontrolór TSK